

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY
B.A. Honours 5th Semester Examination, 2022-23

SANADSE03T-SANSKRIT (DSE1/2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

1. सरलसुरगिरा देवनागरीलिप्या च यथेच्छं प्रश्नद्वयस्य उत्तरं लेख्यम्। 10×2 = 20
- (क) विश्वनाथाचार्येण प्रतिपादितं काव्यप्रयोजनं सविस्तरम् वर्णयताम्।
(ख) साहित्यदर्पणमनुसृत्य विभावलक्षणं तस्य मुख्यभेदद्वयं च आलोच्यताम्।
(ग) साहित्यदर्पणमवलम्ब्य संक्षेपेण नायिकाभेदाः वर्णयन्ताम्।
(घ) साहित्यदर्पणस्यालोके रसस्वरूपं व्याख्यायताम्।

2. अधोलिखितेषु यथेच्छं श्लोकचतुष्टयस्य सरलसुरगिरा व्याख्या करणीया। 5×4 = 20
- (क) हरत्यघं संप्रति हेतुरैष्यतः शुभस्य पूर्वाचरितैः कृतं शुभैः।
शरीरभाजां भवदीयदर्शनं व्यनक्ति कालत्रितयेऽपि योग्यताम्॥
- (ख) नवानधोऽधो बृहतः पयोधरान् समूढकर्पूरपरागपाण्डुरम्।
क्षणं क्षणोत्क्षिप्तगजेन्द्रकृत्तिना स्फुटोपमं भूतिसितेन शम्भुना॥
- (ग) सितं सितिम्ना सुतरां मुनेर्वपु-र्विसारिभिः सौधमिवाथ लम्भयन्।
द्विजावलिव्याजनिशाकरांशुभिः शुचिस्मितां वाचमकोचदच्युतः॥
- (घ) महामहानीलशिलारुचः पुरो निषेदिवान् कंसकृषः स विष्टरे।
श्रितोदयाद्रेरभिसायमुच्चकैरचूचुरच्चन्द्रमसोऽभिरामताम्॥
- (ङ) जगत्यपर्याप्तसहस्रभानुना न यन्नियन्तुं समभावि भानुना।
प्रसह्य तेजोभिरसङ्घतां गतैरदस्त्वया नुन्तमनुत्तमं तमः॥
- (च) निदाघधामानमिवाधिदीधितिं मुदा विकासं मुनिमभ्युपेयुषी।
विलोचने विभ्रदधिश्रितश्रिणी स पुण्डरीकाक्ष इति स्फुटोऽभवत्॥

अथवा

- अधोलिखितेषु यथेच्छं विषयचतुष्टयमवलम्ब्य टीका लेखनीया। 5×4 = 20
- कार्तस्वरम्, कंसकृषः, रथाङ्गपाणिः, धराधरेन्द्रः, कालत्रितयम्, शितिवासः।

3. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चानां प्रश्नानाम् उत्तरं प्रदेयम्।

2×5 = 10

- (क) का आसीत् तत्रभवती रमा चौधुरी ? क आसीत् तस्याः पत्युः परिचयः ?
(ख) रमाचौधुरीदेव्या प्रणीतं ग्रन्थद्वयम् उल्लेख्यम्।
(ग) कः आसीत् तोतापुरी ?
(घ) रामकृष्णदेवस्य प्रसिद्धम् उक्तिद्वयम् उल्लिख्यताम्।
(ङ) कुत्रासीत् सारदादेव्याः पित्रालयः ? का आसीत् तस्याः जननी ?
(च) रासमणिदेव्याः परिचयः प्रदीयताम्।
(छ) कः आसीत् हृदयः ?

—x—